

fælde. For sedimenternes vedkommende kunne der dog være anledning til at fremkomme med følgende kritiske bemærkninger. De inddeles her, som det almindeligt er tilfældet, i klastiske, kemiske og organiske. Til de kemiske sedimenter henregnes imidlertid kun sådanne, der er direkte udfældet af opløsninger ved uorganiske kemiske processer, hvorimod der til de organiske henregnes mineraler og materiale udfældet af vædsker gennem organismers virksomhed og for en stor del bestående af organisk substans. Derved kommer en hel række kalksten og jernholdige sedimenter ind under de organiske sedimenters gruppe, men for disse bjergarters vedkommende er det i de fleste tilfælde umuligt at afgøre, om de er dannet på den ene eller den anden måde. Det samme gælder også mange fosfater. Derfor må man hellere til de kemiske sedimenter henføre alle uorganiske såvel biogene som abiogene sedimenter og til de organiske kun henregne de organiske forbindelser som tørv, kul, olie etc.

Der er også grund til at beklage, at der ved gennemgangen af ler-sedimenternes mineralogi som i næsten alle petrografier ikke gøres opmærksom på, at de også kan dannes ved forvitningsprocesser.

Om bauxiten hedder det f. eks., at den dannes under tropiske klimater, hvor regnvand i længere tid bevæger sig gennem porøse veldrænedede aluminiumholdige bjergarter, og om kaolinitens op-rindelse får man overhovedet intet at vide. Forholdet er dog det, at både kaolinit og bauxit dannes ved lateritforvitring. Kaoliniten nederst i profilet, bauxiten højere oppe.

Om montmorillonit hedder det, at det først og fremmest forekommer i bentoniter (omdannet vulkansk aske), men det bør også nævnes, at det kan dannes ved forvitring under semi-aride forhold eller under subtropiske klimater. Den mediterrane terra rosa indeholder montmorillonit i stedet for kaolinit, da den er dannet på kalksten, og calciumioner blokerer kaolinitdannelsen.

Bortset fra disse mangler må bogen siges at være anbefalelses-værdig.

Kaj Hansen.

Erich Otremba: *Allgemeine Geographie des Welthandels und des Weltverkehrs*. 4. bind af *Erde und Weltwirtschaft*, udgivet af Rudolf Lütgens. 380 sider med talrige kort og illustrationer. Franckh'sche Verlagshandlung, Stuttgart, 1957.

Bogen falder i tre dele, hvoraf den første omhandler elementer, der indgår i handel og trafik. Herunder gives først en historisk

redegørelse for handelsgeografiens udvikling samt en gennemgang af dens metodik. De derefter følgende afsnit om person- og gods-transporterne giver ved et væld af eksempler en udmærket orientering om så vidt spredte motiver som de, der bestemmer henholdsvis industriområdernes varebehov og kirkevejene i et blandet protestantisk-katolsk område i nærheden af Nürnberg.

Anden del omfatter transportvejene, handelspladserne og den internationale handel med nogle af de vigtigste levnedsmidler og råvarer. Dette afsnit har især interesse ved at belyse det vekselvirkningsforhold, der består mellem transporterne, transportvejene og bebyggelsen. Også i dette tilfælde bevirker de mange eksempler — hvoraf størstedelen anskueliggøres ved kort — at læseren får ikke alene et indblik i den enkelte lokalitets forhold, men desuden mulighed for at drage sammenligninger med andre, herunder lokale forhold.

Tredie del beskriver Jordens erhvervsregioner, såvel ud fra topografiske som ud fra klimatologiske forhold, samt — i større omfang — ud fra den eksisterende politiske inddeling. I forhold til de to første afsnit forekommer det sidste noget svagere, hvilket antagelig skyldes, at den inddeling, der anvendes i denne del, næsten automatisk medfører en svækkelse af den strengt saglige opdeling, der ellers præger dette værk.

Kristian Antonsen.

Introductory Economic Geography, Lester E. Klimm, Otis P. Starkey, Joseph A. Russell og Van H. English. Under redaktion af J. Russell Whitaker, 730 sider med talrige kort, diagrammer og fotografier. Harcourt, Brace and Company, New York 1956.

Denne 3. udgave må betegnes som et fremskridt i forhold til de to foregående, der udkom i 1937 og i 1940. Det store udvalg af kort vedrørende forholdene i U.S.A. giver mange eksakte oplysninger og vil sikkert også i flere tilfælde kunne virke inspirerende på europæiske læsere.

Det må dog med det samme bemærkes, at denne bog er skrevet for en U.S.-amerikansk læserkreds og derfor først og fremmest omhandler den del af kloden, der må formodes at have interesse for dette publikum. Dette har haft som resultat, at langt den overvejende del af eksemplerne er U.S.-amerikanske, og kun en meget begrænset del af den forhåndenværende spalteplads er blevet benyttet til beskrivelse af forholdene i andre lande.

For den læser, der søger lettilgængelige oplysninger om U.S.A.s erhvervsgeografi, vil der her være gode muligheder for at finde frem